

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Psychologia pesymizmu i narzekania
Wydział	Wydział Psychologii, Pedagogiki i Nauk Humanistycznych
Kierunek	Psychologia
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	7 PRK
Poziom kształcenia	jednolite studia magisterskie
Forma studiów	studia stacjonarne
Grupa zajęć	—
Liczba punktów ECTS	2
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	15 godz.
Cykl dydaktyczny	2019/2020 zimowy
Semestr studiów	8
Rok studiów	4
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Rok realizacji	2022/2023
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr Anna Czerniak (e-mail: aczerniak@uafm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład
8	15 godz. 2 ECTS

2. Cele przedmiotu

C1	Wykład ukierunkowany jest na przedstawienie negatywnych zjawisk jak pesymizm, narzekanie, krytycyzm i roszczeniowość jednak skupiając się na ich ujęciu funkcjonalnym i tam gdzie to możliwe ich roli adaptacyjnej. Uwzględniona zostanie specyfika polskiej kultury narzekania
----	---

3. Wymagania wstępne

brak, przydatna wiedza z zakresu psychologii społecznej oraz emocji i motywacji

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: Student zna psychologiczne teorie wyjaśniające pesymizm i związane z nim motywy, w tym szczególnie ujęcia pokazujące jego funkcje adaptacyjne (np. pesymizm defensywny Norem); narzekanie, roszczeniowość i krytycyzm oraz omawiane badania z tego zakresu. Zna uwarunkowania różnic indywidualnych w tym zakresie jak i czynniki kulturowe mające związek z powszechnością omawianych zjawisk w naszym kraju.	EUK7_W2, EUK7_W6
U1	Umiejętności: Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę by rozpoznawać i wyszukiwać a także analizować życiowe przykłady negatywnych zjawisk (pesymizm, narzekanie, krytycyzm, roszczeniowość). Potrafi wyjaśnić pobudki jakie się za nimi kryją na poziomie indywidualnym i społecznym (w tym: aspekt kulturowy). Dostrzega i zagrożenia z nimi związane jak i specyficzne korzyści. Tam gdzie mogą być źródłem problemów potrafi proponować oddziaływania pomocowe.	EUK7_U1, EUK7_U2
K1	Kompetencje społeczne: Student wykazuje otwartość na nieszablonowe ujęcia powszechnie negatywnie ocenianych zjawisk (pesymizm, narzekanie, krytycyzm, roszczeniowość), dostrzegając ich znaczenie w ludzkim życiu i możliwe korzyści jakie przynoszą. Traktuje z poszanowaniem różne ludzkie postawy życiowe - stara się zrozumieć ich motywacje, potrzeby oraz kulturowe uwarunkowania przeobrażeń/zachowań ludzi.	EUK7_KS4

5. Treści programowe

Wykład (15 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 8)
Wykl1	1. Dlaczego tak negatywnie? - asymetria negatywno-pozytywna 2. Szczęście, optymizm i pesymizm - różne ujęcia psychologiczne 3. Jasne strony pesymizmu (m.in. teoria pesymizmu strategicznego - Pyszczyński, i defensywnego - Norem) 4. Krytycyzm w służbie ego i na autoprezentacyjnej scenie 5. Polska kultura narzekania 6. Funkcje narzekania 7. Roszczeniowość

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
M6	Dyskusja
M17	Prezentacja multimedialna
M20	Wykłady

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	15 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
zapoznanie się z literaturą, przygotowanie do testu zaliczeniowego, samodzielne opracowanie tematu związanego z problematycznym pesymizmem lub narzekaniem, w tym: zaproponowanie działań pomocowych	35 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	50 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Test zaliczeniowy obejmuje 25 pytań testowych dotyczących tematyki poruszanej na wykładach (za 25 pkt) oraz jedno pytanie otwarte (za 10 pkt) dotyczące przedstawienia i omówienia przykładu problematycznego pesymizmu lub narzekania wraz z zaproponowaniem działań pomocowych. Kryteria oceny odnoszą się do sumarycznej punktacji (35 pkt=100%). W trakcie wykładów mogą pojawić się dodatkowe zadania dające szansę na bonusowe punkty.

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	min. 90% punktów
Na ocenę 4,5:	min. 80% punktów
Na ocenę 4:	min. 70% punktów
Na ocenę 3,5:	min. 65% punktów
Na ocenę 3:	min. 60% punktów

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. Szpitalak, M. (2016) Nie taki pesymizm zły. Wyd. UJ
2. Szymków, A., Wojciszke, B., Baryła, W. (2003). Psychologiczne funkcje narzekania. Czasopismo Psychologiczne, 9, 47-64.
3. Żemojtel-Piotrowska (2009) Narzekanie i roszczeniowość a postrzeganie świata społecznego. Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego
4. Czerniak, A. (2020) W poszukiwaniu zalet bycia pesymistą... W: T. Ostrowski (red.) Blaski i cienie życia – perspektywa psychologiczna. Kraków, Oficyna Wydawnicza AFM, s. 155-176.

Literatura uzupełniająca

1. Norem, J. (2003) Pozytywna moc pesymizmu. Wyd. Amber
2. Drogosz, M. (red.) 2005 Jak Polacy przegrywają, jak Polacy wygrywają? Wyd. GWP (wybrane rozdziały: 2 i 3 dot. narzekania, a także 7 i 8)
3. Scruton R. (2012) Pożytki z pesymizmu i niebezpieczeństwa fałszywej nadziei. Wyd. ZYSK i S-KA
4. Stach, R. (2006) Optyzmizm. Badania nad optymizmem jako mechanizmem adaptacyjnym. Wyd. UJ
5. Trzebiński J., Zięba M. (2004). Basic hope as a world-view: an outline of a concept. Polish Psychological Bulletin, 35(3), 173-182
6. Czapiński, J. (1988) Wartościowanie – efekt negatywności. O naturze realizmu. Wyd. Zakład im. Ossolińskich

Publikacje prowadzącego

1. Czerniak, A. (2020) W poszukiwaniu zalet bycia pesymistą... W: T. Ostrowski (red.) Blaski i cienie życia – perspektywa psychologiczna. Kraków, Oficyna Wydawnicza AFM, s. 155-176.
2. Czerniak, A. (2009). Narzekanie, krytycyzm, pesymizm z perspektywy autoprezentacyjnej. Niepublikowana rozprawa doktorska. UJ
3. Szmajke A., Czerniak A., Kuśmierz A, (2007) Bądź tu mądry i pisz... recenzje – autoprezentacyjne, interpersonalne skutki przychylności bądź krytycyzmu w ocenianiu osób i ich wytworów. Przegląd Psychologiczny, 50(4), 367-383.
4. Czerniak A. (2005). Surowość bądź łagodność w ocenianiu innych jako przykład dylematu autoprezentacyjnego. Studia Psychologiczne, 43(4), 49-58.

10. Informacja o osobach prowadzących zajęcia

Osoby prowadzące zajęcia

